

Full diocesà

30 de desembre del 2018

p4 – Síntesi de la carta pastoral «Aixeca't i camina»

p6 – La tradició nadalenca del cant de la Sibila

Oració de Cap d'Any

Gràcies, Senyor.

Per tot allò que m'heus donat en l'any que acaba.

Gràcies pels dies de sol i els ennuvolats, per les tardes tranquil·les, i les nits fosques. Gràcies per la salut i per la malaltia, per les penes i les alegries.

Gràcies per tot el que m'heu prestat i després m'heu demanat.

Gràcies, Senyor, pel somriure amable i per la mà amiga, per l'amor i per tot allò bell i dolç, per les flors i els estels, per l'existència dels nens i de les ànimes bones. Gràcies per la solitud, pel treball, per les inquietuds, per les dificultats i les llàgrimes. Per tot el que m'ha acostat a vós.

Gràcies per haver-me conservat la vida i per haver-me donat sostre, abríc i sosteniment. Gràcies, Senyor. Gràcies, Senyor.

Què em portarà l'any que comença?

El que vós vulgueu, Senyor, però us demano fe per a mirar-m'ho tot amb esperança, per a no defallir, i caritat per a estimar-vos cada dia més, i per a fer-vos estimar entre els qui m'envolten.

Doneu-me paciència i humilitat, despreniment i generositat, doneu-me allò que sabeu que em convé i jo no sé demanar.

Que tingui el cor alerta, l'orella atenta, les mans i la ment actives, i que em trobi sempre disposat a fer la vostra Santa Voluntat.

Vesseu, Senyor, les vostres gràcies sobre tots els qui estimo i concediu la vostra pau al món sencer. Així sigui.

«No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?»

La Sagrada Família / Cicle C

Lectura del primer llibre de Samuel

El Senyor es recordà d'Anna i va tenir un fill. Li posà el nom de Samuel, perquè era el fill que ella havia demanat al Senyor. Elcanà, el marit d'Anna, va pujar al santuari de Siló amb tota la família per oferir el sacrifici anual i complir la prometença. Anna no hi va anar. Va dir al seu marit: «Quan hauré desmamat el nen, ja l'hi portaré; el presentaré al Senyor, i que es quedi allà per sempre més».

Anna s'endugué Samuel a Siló amb un toro de tres anys, mig sac de farina i un odre de vi, i presentà el noi al temple del Senyor. Samuel encara era un nen.

Després d'immolar el toro, presentaren el nen a Elí. Anna li digué: «Senyor meu, ho juro per la vostra vida: Jo sóc aquella dona que un dia vaig pregar aquí mateix, davant vostre. Aquest noi és el que jo vaig demanar al Senyor, i ell me'l va concedir. Per això jo l'hi cedeixo: serà d'ell tota la vida».

Després es prosternaren allà mateix i adoraren el Senyor. (20-22.24-28)

Salm responsorial

Feliç el qui viu a casa vostra, Senyor.
(Salm 83)

Lectura de la primera carta de sant Joan

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.

Estimats, si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat.

El seu manament és que creguem en el seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres com ens ho té manat. Si complim el seus manaments, ell està en nosaltres i nosal-

tres en ell. I per l'Esperit que ens ha donat coneixem que ell està en nosaltres.

(3,1-2.21-24)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

Els pares de Jesús anaven cada any a Jerusalem amb la peregrinació de Pasqua. Quan ell tenia dotze anys pujaren a celebrar les festes com era costum, i passats els dies, quan tothom se'n tornava, el noi es quedà a Jerusalem sense que els seus pares se n'adonessin. Pensant que anava amb altres de la caravana, feren la primera jornada de camí. Al vespre el buscaren entre els parents i coneguts i no el trobaren. L'endemà se'n tornaren a Jerusalem a buscar-lo.

El tercer dia el trobaren al temple, assegut entre els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes. Tots els qui el sentien estaven meravellats de la seva intel·ligència i de les seves respostes. Els seus pares quedaren sorpresos de veure'l allà, i la seva mare li digué: «Fill, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia». Ell els digué: «Per què em buscàveu? No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?». Ells no compren-gueren aquesta resposta.

Després baixà amb ells a Natzaret i vivia sotmès a ells. La seva mare conservava tots aquests records en el seu cor. A mesura que Jesús creixia, avançava en enteniment i es guanyava el favor de Déu i dels homes.

(2,41-52)

«Després baixà amb ells a Natzaret i vivia sotmès a ells»

Viure reproduint la mort Jesucrist

Jean Hakolimana, prev.

L'evangelista Lluç es fixa en les semblances que marquen el camí obert per Jesús. La seva infància reproduceix ja trets de la seva passió. En la passió, les dones tornen al sepulcre portant olis aromàtics i el busquen entre els morts. En el relat de la infància, els seus pares tornen a casa, després de venir al temple portant sacrificis, i el busquen entre els parents i coneguts. En ambdós casos la recerca infructuosa permet un avenç en l'aprofundiment del seu misteri. En la passió les dones senten a dir: «Ha ressuscitat.» En el relat de la infància, tot i que els pares el troben al temple, Jesús precisa que està situat molt més enllà de l'espai físic: «No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?» Les dues troballes es donen el tercer dia. En ambdós casos la incomprensió és inevitable: el testimoni de les dones es fa increïble, igual que els pares de Jesús no captin això de «a casa del meu Pare». En ambdós casos, el record juga un paper rellevant: Maria guarda quelcom en el seu cor i les dones són convidades a recordar.

Per a Lluç, la mort i resurrecció de Jesús és l'esquema o el patró que segueixen totes les etapes del camí cristià, tant les anteriors com les posteriors. Els qui seguim Jesucrist, dos mil anys després, no podem obviar aquesta utopia (utopia entesa com a meta a assolir) de l'evangeli: fer de les nostres vides una imitació de la mort i resurrecció de Crist. És veritat que aquesta configuració a Crist no serà completa fins a la Parusia, però ha de començar a gestar-se en nosaltres ara. Com diu la segona lectura, som fills de Déu, encara que de manera imperfecta, esperant el dia en què serem del tot semblants a Crist.

La imatge

A dotze anys el Nen pelegrina a Jerusalem per Pasqua amb els seus pares. És major d'edat. Passades les festes, a l'hora de tornar a casa, es queda al temple amb els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes. Tot-hom admira la seva saviesa.

Els pares el busquen amb ànsia. Al cap de tres dies el troben, la mare el renya. Torna amb ells a Natzaret i viurà sota la seva autoritat.

Jesús enmig dels doctors (1506). A. Dürer

Agenda

Lit. hores: Setmana II

31 dilluns

— Sant Silvestre

1 Jn 2,18-21/Salm 95/Jn 1,1-18

1 dimarts

— Santa Maria Mare de Déu, Octava de Nadal (festa de precepte)

— Onom. de Manuel

— Jornada Mundial de la Pau

Comença gener, consagrat al Nen Jesús
Nm 6,22-27/Salm 66/Ga 4,4-7/Lc 2,16-21

2 dimecres

— Sant Basili el Gran

— Sant Gregori Nacianzè

— La vinguda de la Mare de Déu a Saragossa

1 Jn 2,22-28/Salm 97/Jn 1,19-28

3 dijous

— El Santíssim Nom de Jesús

— Santa Genoveva

1 Jn 2,29-3,6/Salm 97/Jn 1,29-34

4 divendres

— Santa Àngela de Foligno

— Sant Manuel González

1 Jn 3,7-10/Salm 97/Jn 1,35-42

5 dissabte

— Sant Simeó Estilita

— Santa Emiliana

1 Jn 3,11-21/Salm 99/Jn 1,43-51

6 L'Epifania del Senyor i adoració dels Sants Reis

— Onom. d'Adoració o Dora

— Ntra. Sra. dels Reis (a Santa Maria del Pi, Barcelona)

Is 60,1-6/Salm 71/Ef 3,2-3a 5-6/Mt 2,1-12

Sínode: el canvi social implica una mirada profunda a la realitat

Síntesi de la carta pastoral del senyor bisbe «Aixeca't i camina» (Jn 5,8) - (I)

El proppassat mes de setembre el senyor bisbe convocava un Sínode Diocesà i ho acompanyava amb una carta pastoral en què dóna les claus d'aquest moment important de la nostra Església diocesana. Destaquem alguns fragments d'aquesta carta:

«Som en un canvi d'època, en un nou paradigma, en una situació nova en la història i, per tant, per a la nostra Església diocesana. Un canvi social profund que demana una mirada profunda a la realitat. Solament hem de mirar l'estat de les nostres comunitats i parròquies, i el nombre minvant de sacerdots i de religiosos. En aquest moment de l'Església, el sant pare Francesc ens crida a ser una Església en sortida. En la seva exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, ens diu: "Sommio una opció missionera capaç de transformar-ho tot, per tal que els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixin en una via adequada per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació" (núm. 27).

»Hem de ser capaços d'acollir aquest repte missioner i evangelitzador.

»La desesperança, en aquests moments de feblesa, pot trucar a la porta del nostre cor; però no hi pot entrar.

Vaig fer motiu de reflexió i pregària, des de la mirada a la realitat, aquesta primera intuïció de convocar el Sínode Diocesà. I sobretot en vaig fer motiu de consulta als organismes de comunió de la nostra Església diocesana: el Col·legi de Consultors, el Consell Presbiteral, el Consell Diocesà de Pastoral, així com també els arxiprestos de la nostra diòcesi. Tot i que el dret canònic solament demana que el bisbe, en cas de voler convocar el Sínode Diocesà, ho ha de fer després d'escoltar el Consell Presbiteral (cf. CIC, 461.1), vaig voler consultar tots els organismes de comunió per poder discernir millor la voluntat de Déu.»

Som en un canvi d'època, en una situació nova en la història i, per tant, per a la nostra diòcesi

Una setantena d'assistents al recés d'Advent a Montserrat

Delegació de Catequesi

Una setantena de persones van participar en el recés d'Advent que va organitzar la Delegació de Catequesi el dissabte 15 de desembre al monestir de Montserrat.

La jornada va començar amb la missa conventual i, següentment, el P. Ignasi Fosas, prior del monestir, va dirigir la «lectio divina» a partir d'Isaïes 66,10. Després de contextualitzar el text, ens va convidar a identificar-nos amb el poble d'Israel, amb la petita resta fidel que ha de tornar

després de la deportació a Babilònia i ha de reconstruir el temple i la ciutat. Els sentiments d'il·lusió i desencís també poden ser els nostres, ens va dir el P. Fosas, enmig d'un context com el nostre en què ens hem de sentir enviats.

Acabada la «lectio», el P. Ignasi ens va parlar del seu llibre sobre l'Advent, que ha estat publicat recentment. El matí va acabar amb temps per a la pregària personal i amb el dinar fraterne dels participants.

Reunió internacional a Manresa

Del 13 al 16 de novembre va tenir lloc, a la Santa Cova de Sant Ignasi de Manresa, la primera reunió dels centres d'espiritualitat d'Europa, organitzada pel president dels provincials d'Europa.

Entre altres temes, es va tractar de les necessitats espirituals de la humanitat en aquest segle XXI i com donar-hi una resposta.

També es va decidir que el mes de maig 2020 es tindrà una segona reunió a Malta, per tal d'aprofundir en els diversos temes que van sorgir.

Un drama litúrgic: el cant de la Sibila

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

Des del segle IX, i fins poc després de l'aplicació de la reforma litúrgica suscitada per les disposicions del concili de Trento (que acabà l'any 1563), durant la nit de Nadal, després dels matines i abans de la missa del gall en moltes esglésies de l'Occident cristià tenia lloc el «cant de la Sibila»; una figura femenina inspirada en antigues profetesses mitològiques amb la peculiar missió d'emetre oracles sobre els temps futurs.

En el primitiu text del cant de la Sibila, escrit en llengua llatina, hom hi troba una referència directa al judici final i a l'adveniment de Crist. Aquest cant, a partir del segle XIII, per tal de fer-lo més comprensible als estaments populars, es traduí a les llengües romàniques, entre elles al català.

Després de Trento, pràcticament, aquest drama litúrgic només es mantingué viu a les esglésies de Mallorca i de l'Alguer (Sardenya), però recentment s'ha restituit en nombroses esglésies, entre elles a les basíliques de Santa Maria del Mar i de la Puríssima Concepció de Barcelona, al monestir de Pedralbes, etc. El cant de la Sibila s'ha de qualificar com un dels drames litúrgics de més arrelament i difusió durant l'època medieval i, per aquest motiu, l'any 2010 la Unesco el declarà «Patrimoni Immaterial de la Humanitat».

Amb el cant de la Sibila es volia escenificar d'una manera catequètica, i alhora teatralitzada, el Judici Final a través d'un personatge femení —la Sibila— que dalt d'una trona i amb

l'espasa a la mà pronunciava oracles i vaticinis sobre la fi del món i el judici final. En efecte, el text de les estrofes cantades per la Sibila, després d'anunciar solemnement la segona vinguda de Crist, descriu fets espantosos i desastres naturals i còsmics que impressionaven vivament el poble fidel.

Malgrat la prohibició tridentina del cant de la Sibila, de manera ininterrompuda, entorn de la solemnitat de Nadal, s'han mantingut nombroses tradicions populars, com ara que, acabada la missa del gall, hagi romàs ininterrompudament i de manera ben viva el costum de cantar nadales populars, com ara aquelles «Cansonetas pastorils al naixement de Jesús», estampades a Manresa, on ja trobem el text popular del «Cant dels ocells» i, sobretot, hi ha la coneguda nadala «El desembre congelat», que continuem cantant any rere any.

Amb tot, després del Concili de Trento, el missatge de les estrofes del cant de la Sibila se seguí divulgant, d'alguna manera, en el marc de la celebració de les missions populars tingudes a Catalunya al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX a través de les Cobles del Judici, on, per exemple, en unes que foren estampades a la ciutat de Girona, llegim: «Aquella ronca trompeta del judici universal: veniu, veniu, a judici, cita a tot home mortal en aquell terrible puesto de la Vall de Josafat», talment el ressò dels oracles de la Sibila que, d'alguna manera, resten reflectits de forma ben visible en aquest gravat popular sobre la «vanitas» i el «memento mori» trets, justament, d'unes cobles populars sobre el judici final.

Premis a la comunicació social

Dictats els Premis Bravo de la CEE

El jurat designat per la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social (CEMCS) i constituït a Madrid el 28 de novembre del 2018 ha atorgat els «Premis Bravo» que concedeix anualment la CEMCS, amb la finalitat de «reconèixer, per part de l'Església, la labor meritòria de tots aquells professionals de la comunicació, en els diversos mitjans, que s'hagin distingit pel servei a la dignitat de l'home, els drets humans i els valors evangèlics».

Aquests són els premiats d'enguany:

Especial: Elsa González. Periodista.

Prensa: Tico Medina.

Ràdio: Luis del Val.

Televisió: Programa «Aquí la Tierra»

de TVE.

Noves Tecnologies: Daniel Pajuelo, youtuber.

Cine: Álvaro Longoria, productor de «Campeones» i de «Ni distintos ni diferentes, campeones».

Publicitat: Anunci «La felicitat es comparteix», de Contrapunto BBDO per a la Loteria Nacional.

Música: Grup musical «La voz del desierto».

Treball diocesà: Ex aequo, OFICIA, Oficina de Información de las Diócesis de Aragón; i setmanari diocesà «El Eco», de la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara.

Comunicació pastoral: Publicació setmanal «Missa Dominical», en el seu 50è aniversari.

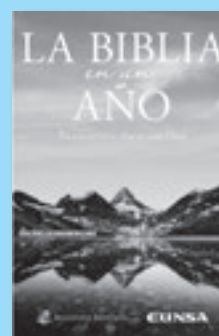
Tico Medina

El llibre

La Bíblia en un any

Facultat de Teologia UNAV

EUNSA. 25 euros

Amb vint minuts al dia podràs conèixer el poder i les meravelles de la Paraula de Déu.

Amb aquest llibre podràs llegir la Bíblia completa en tan sols un any! Està organitzada amb tres lectures diàries, una de l'Antic Testament, una dels Llibres Sapiencials i una del Nou Testament, de tal manera que puguis recórrer la Bíblia sencera.

A més, una breu però profunda reflexió t'ajudarà a pregar i a posar la llavor de la Paraula de Déu en el teu cor i en la teva vida.

El format senzill t'inspirarà a continuar llegint la Bíblia cada dia de l'any, dia rere dia, mes rere mes, any rere any.

Amb lectures diàries de la Sagrada Escripura, descobriràs la bellesa i majestat de la Paraula de Déu d'una manera personal i única.

Glossa

La família, joia i esperança de l'Església i del món

Romà Casanova, bisbe de Vic

Què n'és, de gran, de bonica, la família! L'Església mira sempre amb delectança la família: «L'alegria de l'amor que es viu en les famílies és també el goig de l'Església» (Francesc, *Amoris laetitia*, 1). El futur de l'Església i del món, de les nostres parròquies i comunitats, dels nostres pobles i ciutats, de la nostra terra i del nostre país, és la família. Per això, qualsevol atac a la família és anar contra el futur de la humanitat. Malgrat els atacs, la família volguda per Déu no pot perdre mai l'esperança si es manté fidel al seu fonament. El Senyor per amor ha creat l'home i la dona, i per amor continua creant els homes i les dones, fills seus, en la meravella de l'amor de l'home i la dona. Aquesta és la voluntat de Déu que ningú mai no podrà trencar: *Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i des d'aquell moment, ells dos formen una sola carn* (Gn 2,24).

La família, fonamentada en el matrimoni de l'home i la dona, és el futur de la humanitat. La família és on una persona és estimada tal com és, en la veritat de la caritat, que l'ajuda a créixer en humanitat i en donació generosa. La família sempre hi és. Quan les coses van bé, en la famí-

lia es comparteix l'alegria, i aquesta, en ser compartida, és més alegria; però quan les coses no van bé i apareix el sofriment o les contrarietats, aquestes, en ser compartides, troben la joia profunda del consol.

Famílies, sou la joia i l'esperança de l'Església i del món! No deixeu mai de ser el que sou. Deixeu-vos conduir pel Senyor, que us portarà per camins de més i més amor, de més i més donació, de més i més generositat. No tingueu por d'estimar més i més. No tingueu por de la fragilitat del vostre amor. La família no és una societat perfecta; no sempre hi funciona tot bé. Però sí que és el lloc de la veritable aventura humana, on l'amor i el perdó es troben contínuament. En l'amor dels esposos, fidel i fecund; en l'amor filial i fraternal; en la família oberta als pobres i necessitats, Déu hi és present. En cada família, en tota família, sigui quina sigui la seva situació, hi ha una presència de Déu. La família cristiana ha de ser, de manera particular en aquests moments de la història, testimoniatge de pregària, de misericòrdia i de missió evangelitzadora, viscudes en família. Ara com mai, la família és cridada a ser «santuari casolà de l'Església» (Vaticà II, AS, 11).

